

Støjforstyrrelser

Hval- og fragtskib © Getty

Havpattedyr bruger lyd til kommunikation, navigation og jagt. Menneskelige aktiviteter som skibsfart, fiskeri, olie- og gasefterforskning, produktion af vedvarende energi til havs og rekreative vandaktiviteter skaber støj og kan forstyrre bestande af havpattedyr. Disse forstyrrelser kan påvirke dyrenes naturlige adfærd som f.eks. fødesøgning, pasning af unger, socialt samvær, hvile og vandring. Som følge heraf kan både sundhed og overlevelseshastigheder forringes.

Fakta...

- Det gennemsnitlige menneskelige øre kan kun høre lyde, der ligger mellem 20 Hertz og 20,000 Hertz. Til sammenligning spænder de lyde og signaler, som havpattedyr udsender og opfanger, over et langt bredere spektrum – fra 7 Hertz til 160,000 Hertz – hvilket betyder, at havpattedyr er langt mere følsomme over for lyd.
- Forstyrrelser kan påvirke enkeltindivider og dermed være et problem for det enkelte dyrs velfærd, men det kan også have konsekvenser på bestandsniveau.
- Støj er en udfordring i forvaltningen af havmiljøet, men det er samtidig noget, der straks forsvinder, når vi stopper med at udsende støjen – i modsætning til problemet med visse kemikalier, der kan tage årtier om at nedbrydes.

Let at begrænse
Let at måle

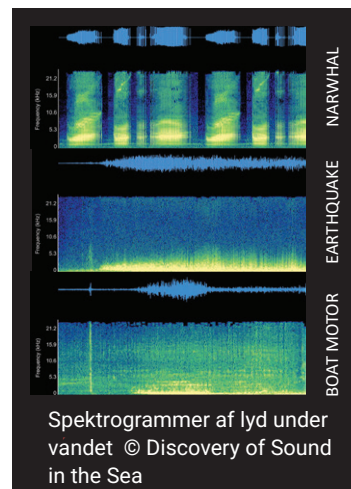

Svært at begrænse
Svært at måle

Svært at begrænse
Svært at måle

Støjforstyrrelser

Spektrogrammer af lyd under vandet © Discovery of Sound in the Sea

Havene er fulde af lyde – både naturlige og menneskeskabte. Naturlige lyde omfatter dem, der opstår under jordskælv, eller som skabes af havlevende organismer såsom havpattedyr, fisk og nogle hvirvelløse dyr. Menneskelige aktiviteter, der fører til, hvad man kan kalde antropogen støj, bidrager også til havets lydbillede. Lyd kan opdeles i kontinuerlig lyd: lav i intensitet, men mere konstant som støj fra skibsfart (motorer og sonar), og industriel (eller impulsiv) lyd: høj i intensitet og kortvarig såsom eksplosioner, pilotering, efterforskning af undergrunden og militær sonaraktivitet. Forskere undersøger undervandsstøj ved hjælp af spektrogrammer.

Lydbilledet under vandet i Arktis bliver mere og mere støjfyldt som følge af klimaforandringer. Efterhånden som havisen mindskes og bliver tyndere, åbnes tidligere utilgængelige områder for menneskelige aktiviteter, og det giver øget støjforurening [1]. Denne støj kan forstyrre havpattedyr markant især arter, der er særlig lydfølsomme såsom narhvaler. Forskning har vist, at narhvaler, som normalt dykker dybt, i mindre grad søger efter føde og flytter sig til lavere dybder, når de udsættes for menneskeskabt støj [2]. Andre arter, der dykker dybt, bl.a. næbhvaler, kan reagere negativt på impulsstøj ved at stige for hurtigt op til overfladen og derved komme til at lide af trykfaldssyge, også kaldet dykkersyge [3].

Narhvaler i overfladen
© Yvette Cardozo / Alamy

Diskuter: Hvordan kan vi balancere de økonomiske fordele ved aktiviteter som fiskeri og turisme med behovet for at beskytte havpattedyr mod forstyrrelser?

Læs mere om støj på NAMMCO's hjemmeside:

